

Premier Janša: Potrebujemo učinkovit javni sektor, ki bo servis državljanom, in močno gospodarstvo

10.9.2026 - | gov.si

Predsednik vlade Janez Janša je po današnji seji vlade, na kateri je vlada potrdila predlog rebalansa državnega proračuna za leto 2026, predstavil ključne ugotovitve prvih sto dni dela vlade.

Ob podatkih o izraziti rasti zaposlenosti in mase plač v javnem sektorju je poudaril, da Slovenija potrebuje učinkovit javni sektor, ki bo kakovosten servis državljanom, ter močno gospodarstvo, ki bo ustvarjalo pogoje za nadaljnji razvoj in višjo blaginjo.

Kot enega ključnih razvojnih izzivov je izpostavil rast števila zaposlenih v javnem sektorju. Leta 1991 je bilo v njem 125.798 zaposlenih, leta 2025 pa 196.123, kar pomeni povečanje za 70.325 oziroma 55,9 odstotka. Samo med letoma 2015 in 2025 se je število zaposlenih povečalo za 28.665 oziroma 17,1 odstotka.

Prikaz rasti zaposlenih v javnem sektorju | Avtor: KPV

Število učencev na učitelja v osnovnih šolah | Avtor: KPV

»Zato, da se država normalno razvija, je treba logično in produktivno razporejati resurse. Ljudje smo pri tem naš glavni razvojni vir.«

Po besedah predsednika vlade je prav neracionalna razporeditev dela kadrovskega potenciala eden od razlogov, da Slovenija po hitrem približevanju evropskemu povprečju do leta 2008 v naslednjih letih ni nadaljevala razvojnega preboja.

Del najpomembnejšega razvojnega resursa smo neracionalno razporedili. »V tem trenutku v slovenskem gospodarstvu manjka 150.000 ljudi na različnih delovnih mestih,« je poudaril Janša in dodal, da imamo ob tem izdanih približno toliko delovnih dovoljenj za tujce, pri čemer to zaradi združevanja družin predstavlja dodaten pritisk na socialne izdatke. Ob rekordno nizki brezposelnosti imamo torej na ta račun eksponentno rast sredstev za socialo.

Masa bruto plač 2015-2025 | Avtor: KPV

Predsednik vlade je kot eno od posledic napačnega razporejanja virov izpostavil tudi podvajanje nalog, saj veliko ljudi in institucij opravlja enake ali podobne naloge. Posledica takšnega sistema ni le večja poraba javnih sredstev, temveč tudi nenehno povečevanje obsega predpisov in administrativnih postopkov.

»Veliko ljudi in institucij dela isto stvar. Stranski produkt tega je vedno več birokracije in vedno več predpisov. Prišli smo do nepreglednega birokratskega močvirja.«

Opozoril je, da je Slovenija od osamosvojitve podeseterila število predpisov na nacionalni ravni. Njihov obseg je po njegovih besedah postal tako velik, da je sistem nepregleden. V Sloveniji na državni ravni trenutno velja več kot 22.000 različnih predpisov. »Imamo preveč predpisov, ki jih niti pravne službe ne obvladajo več. To, da nekje dela več ljudi, še ne pomeni, da je servis za ljudi boljši.«

Janša je poudaril, da razprava o obsegu javnega sektorja ne pomeni zmanjševanja njegovega pomena. Javni sektor mora biti kakovosten servis državljanom, vendar mora biti hkrati učinkovit, še posebej v razmerah, ko gospodarstvu primanjkuje delovne sile. Uspešnost javnega sektorja se zato ne more meriti zgolj po številu zaposlenih, temveč predvsem po kakovosti in dostopnosti storitev za državljane.

Razlike med posameznimi deli javnega sektorja so velike. Med letoma 2000 in 2025 se je število zaposlenih v izobraževanju povečalo s 50.700 na 72.900 oziroma za 43,8 odstotka, v zdravstvu in socialnem varstvu pa z 32.800 na 49.100 oziroma za 49,7 odstotka. V civilnem delu državne uprave je bilo povečanje 4,5-odstotno, medtem ko se je število zaposlenih v policiji zmanjšalo za 5,6 odstotka.

Število učencev in učiteljev v osnovnih šolah | Avtor: KPV

Predsednik vlade je ob tem poudaril, da je bila rast zaposlenosti na nekaterih področjih upravičena. Slovenija je po osamosvojitvi postavljala na noge nekatere sisteme, med drugim slovensko obrambo, pri zdravstvu in socialnem varstvu pa je treba upoštevati tudi demografske spremembe. Kljub temu več zaposlenih samo po sebi še ne zagotavlja boljših storitev ali boljših rezultatov.

Posebej je izpostavil razmere v osnovnem šolstvu. Med šolskima letoma 2002/03 in 2025/26 se je število učencev povečalo s 176.258 na 189.132 oziroma za 7 odstotkov, število učiteljev pa s 13.797 na 19.658 oziroma za 42 odstotkov. Število učencev na učitelja se je tako zmanjšalo z 12,8 na 9,6.

Rast števila zaposlenih | Avtor: KPV

»Od 13 učencev na učitelja smo prišli na 9,6 učenca in ob tem vsak dan poslušamo, da je učiteljev premalo.« Ob tem je opozoril tudi na rezultate raziskave PISA 2025 in poudaril, da večje število zaposlenih samo po sebi ne zagotavlja boljših rezultatov. »Ob bistveno manjšem številu učiteljev in večjem številu učencev so bili rezultati boljši, kot so zdaj,« je dejal.

Na rast javnega sektorja kaže tudi masa bruto plač. Ta se je med letoma 2015 in 2025 povečala s približno 4 milijard evrov na 7,72 milijarde evrov, kar predstavlja 92,8-odstotno povečanje. Po projekcijah naj bi ob nespremenjenih trendih leta 2028 dosegla skoraj 10 milijard evrov.

Rast števila zaposlenih do 2000 do 2025 | Avtor: KPV

Predsednik vlade je zato napovedal prestrukturiranje in decentralizacijo javnega sektorja. Cilj po njegovih besedah ni zgolj zmanjševanje števila zaposlenih, temveč odpravljanje podvajanj, racionalnejša organizacija dela ter učinkovitejša razporeditev kadrovskih in finančnih virov. Možnost za takšne spremembe daje tudi manjše število ministrstev, saj nova organizacija državne uprave ustvarja prostor za prestrukturiranje in združevanje nalog.

Ukrepe na področju javnega sektorja je treba po besedah predsednika vlade razumeti tudi v širšem

okviru razvojne politike vlade. Poudaril je, da je koalicijska pogodba razvojno naravnana, ukrepi, ki jih predvideva, pa bodo ustvarjali pogoje za gospodarsko rast, več investicij in višjo produktivnost.

Predsednik vlade je v odgovoru na novinarsko vprašanje dejal, da je bilo prvih sto dni dela vlade zelo intenzivnih. Velik del časa je bil namenjen pregledu stanja na posameznih področjih, analizi javnih financ in pripravi ukrepov. Revizije na nekaterih ministrstvih še potekajo, dosedanje ugotovitve pa po njegovih besedah kažejo, da dejansko stanje ponekod odstopa od slike, predstavljene v primopredajnih dokumentih.

Glede bližajočega se obiska generalnega sekretarja Nata Marka Rutteja je poudaril, da Slovenija z danes sprejetim rebalansom prvič dosega dva odstotka BDP za obrambo, s čimer uresničuje zavezo, ki je bila v preteklosti večkrat napovedana, vendar nikoli dosežena. »Prvič smo dosegli dva odstotka BDP za obrambo. To je bilo v Sloveniji že velikokrat obljubljeno, zdaj pa je tudi dejansko zagotovljeno – brez računovodskih čarovnij,« je dejal.

Ob tem je opozoril, da težave slovenskega obrambnega sistema niso zgolj finančne, ampak tudi strukturne in kadrovske. Slovenija je imela na tem področju v zadnjih letih, za razliko od večine držav v soseščini, negativne trende. Posebej kritičen je bil do realizacije obrambnih investicij v preteklem obdobju. V zadnjih štirih letih je bilo po njegovih besedah porabljenih le nekaj več kot 40 odstotkov načrtovanih sredstev za investicije, pri čemer so bili že načrtovani zneski bistveno pod danimi zavezami. »Od 25 ciljev, ki si jih je prejšnja vlada zastavila na področju obrambe, sta bila realizirana samo dva,« je opozoril.

<https://www.gov.si/novice/2026-09-10-premier-jansa-potrebuje-ucinkovit-javni-sektor-ki-bo-servis-drzavljanom-in-mocno-gospodarstvo>